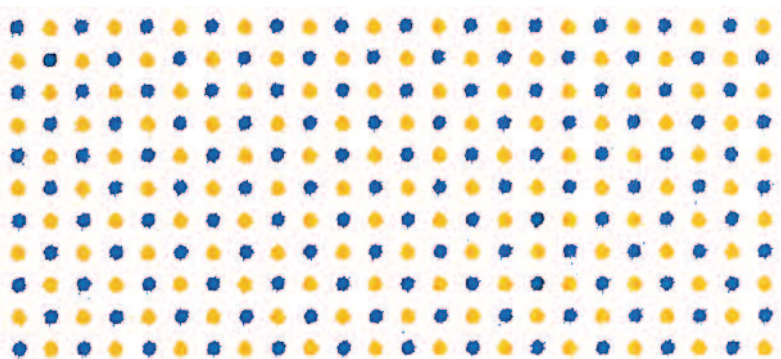

Charles Bernstein

**Dilluns
de poesia
a l'Arts
Santa
Mònica**

**Presentació
i traducció
de Mònica Caldeiro**

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Charles Bernstein va néixer a Nova York l'any 1950. Poeta, assagista i teòric, Bernstein és un dels fundadors de la poesia del llenguatge. Va estudiar filosofia a la Universitat de Harvard, on es va graduar amb una tesi que estudiava l'obra de J. L. Austin i Ludwig Wittgenstein sota la direcció de Stanley Cavell, figura fonamental de la filosofia del llenguatge ordinari. A partir dels anys 70, Bernstein va començar a formar part de l'escena poètica experimental de Nova York i San Francisco com a poeta, editor i teòric. Entre 1978 i 1981, conjuntament amb Bruce Andrews, va publicar la revista *L=A=N=G=U=A=G=E*. És autor de divuit poemaris, set llibres d'assaig i cinc llibrets d'òpera. Així mateix, la seva labor com a editor és extensa, i ha publicat la seva obra tant en petites editorials com en grans editorials acadèmiques com la Oxford University Press, la Harvard University Press i The University of Chicago Press.

Artífexs de l'alliberació radical de la paraula: Charles Bernstein com a epicentre de les poètiques i polítiques del llenguatge

Mónica Caldeiro

On el llenguatge es converteix en una consecució d'estructures i significats delimitats, certes formes de fer poesia entren a dinamitar, qüestionar i aplicar allò que va més enllà del significat mateix de les paraules, socialment preestablert. A mesura que aquestes persegueixen en una recerca formal un *sensesentit* aparent, posen sobre la taula un ventall de possibilitats de trencament, joc i diàleg actiu amb el lector. En aquesta crítica de la poesia que cerca l'esquinçament dels mecanismes tancats de les construccions del llenguatge és on se situa, irreverent, l'obra poètica de Charles Bernstein, just a l'epicentre del que probablement sigui el moviment poètic i crític més destacat de la segona meitat del segle XX als Estats Units. Allò que s'anomena o anomenen la poesia del llenguatge o l'escriptura del llenguatge es configura com un camp ampliat de possibilitats poètiques, polítiques i estètiques que no donen res per descomptat quant a la llengua que les produeix.

Bernstein, graduat en filosofia per la Universitat de Harvard, va explorar en la seva tesi l'obra de J. L. Austin, Ludwig Wittgenstein i Gertrude Stein, examinant les possibilitats filosòfiques i estètiques de la unió entre filosofia analítica i literatura d'avantguarda. Aquest va ser un punt de partida per arribar finalment a consolidar l'escissió entre paraula i objecte, entre el significant i el significat que s'atribueix col·lectivament als actes de llengua. Així, sobre la base de la indagació en una poesia experimental que exercís alhora de reflexió i crítica en els seus postulats estètics, va néixer la revista *L=A=N=G=U=A=G=E*, editada per Bruce Andrews i el propi Bernstein. *L=A=N=G=U=A=G=E*, que recollia els moviments poètics radicals i experimentals dels poetes de les geografies urbanes de Nova York, la Bay Area, Washington D.C., Toronto i Vancouver, va entaular un debat sobre poètica i sobre les formes històricament establertes d'entendre la poesia. A diferència d'altres arts que van viure un procés intern i intens de trencament des de les avantguardes històriques, la poesia seguia mantenint-se en un àmbit certament conservador pel que fa a les maneres d'entendre el fet poètic i les seves possibilitats. Així, *L=A=N=G=U=A=G=E* va oferir un marc en el qual situar un debat necessari que incloïa conceptes de pensament social, lingüístic, psicoanalític i filosòfic, i que portava a la llengua la complexitat de les relacions socials en el marc del capitalisme econòmic.

La revolució estructural que va suposar l'existència de la revista $L=A=N=G=U=A=G=E$ i l'obra mateixa de Bernstein neix d'un determinat context polític i literari amb unes clares influències tant històriques del primer modernisme més radical (Gertrude Stein), com de l'objectivisme, el futurisme rus i el formalisme. El camp amplificat de l'activitat de $L=A=N=G=U=A=G=E$ també es deu a les generacions poètiques immediatament predecessores i contemporànies representades principalment a l'antologia de Don Allen *The New American Poetry*: la New York School, els Beats, els poetes de la San Francisco Renaissance, els poetes de Black Mountain i, posteriorment, els del Black Arts Movement. D'aquesta manera, les poètiques del llenguatge en les quals s'emmarca l'obra de Bernstein es poden veure com a part de la constel·lació de les poètiques experimentals nord-americanes, lligades a les protestes contra la Guerra de Vietnam, els moviments pels drets civils i el record present de la Segona Guerra Mundial.

Segons Bernstein, la llengua (i per extensió, la poesia) no és l'acte de comunicació innocent que els seus parlants consideren, sinó que porta, en ella mateixa, mecanismes de control social que emergeixen de les institucions i que operen des de la pròpia llengua. La impossibilitat mateixa del llenguatge com a quelcom homogeni ho demostra: la seva varietat de nivells i registres i la seva evolució imparabile s'estenen esca-

pant al control d'una acadèmia que nega rotundament el canvi o bé es resisteix a ell. La proposta de Bernstein tracta la poesia no com el vehicle d'expressió personal que es considera des del clàssic postulat més conservador, sinó com una exploració formal, estructural, històrica, col·laborativa i ideològica. Aquest pas endavant per prendre distància personal respecte al text i l'acte poètic és el que permet l'obertura d'un espai crític on es posen en qüestió els sistemes imposats per tal de, així revelats, poder canviar-los mitjançant el llenguatge o l'acció. Així és com trobem, a la seva obra, la poesia com un acte radical i polític de llengua que cobra un sentit total amb la interacció del lector. La seva poètica no apareix com una projecció del jo poètic personal que transmet una informació preexistent, sinó que considera el poema com un artefacte de construcció que activa la imaginació i la intuïció del lector, còmplice necessari en la creació de sentit del poema.

Amb les dificultats que entranya condensar unes paraules que defineixen el treball de Charles Bernstein en un espai tan reduït, resumiré finalment la seva extensíssima obra com a poeta, assagista, crític i editor fent ús dels seus propis termes: l'obra de Bernstein és l'antítesi total del que ell anomena la "teoria del tub", segons la qual el llenguatge és el vehicle neutral que travessa una mànega d'idees, amb el poeta a un costat i el lector a l'altre. El Bernstein poeta trenca amb la

poesia de transmissió unidireccional per sorprendre i crear imaginacions, diversió i plaer lingüístic però, sobretot, per compondre conjuntament amb el seu interlocutor un pensament crític i poètic. Aquest vehicle de creació que neix de l'enginy de posar al descobert les estructures de poder és, sens dubte, un valuós mecanisme d'acció política i social que va molt més enllà de la repetició populista de l'eslògan. En la seva poesia no hi ha paternalisme cap al lector, sent potser aquesta la revelació final: la igualtat que fa el diàleg des de la ruptura de la verticalitat de la jerarquia, el camp on autor i lector s'escolten i creen.

Mónica Caldeiro és filòloga, poeta escènica, traductora literària i investigadora especialitzada en poesia nord-americana. És autora dels poemaris *Avispero*, *La música de los planetas* i *vaginas, cartografías y asteroides*. Ha participat en nombrosos festivals de poesia nacionals i internacionals i ha traduït al castellà els poetes Joanne Kyger, Ted Berrigan i Sheri-D Wilson.

Poetic Citizenship and Negative Dialectics

(fragment)

Charles Bernstein

When language grapples with the unfamiliar or repressed, it will more likely sound strange than familiar.

The strange is pretty familiar to me.

Politics speaks truth to power. Poetry speaks truth to truth.

Poetry is necessary plural, its strands are inimical to one another.

Poetry is just as a vital when it is refused by public space as when it occupies public space. The question is not why discomfiting poetry (to use a phrase of Tonya Foster's) doesn't have a public voice in America in today, but why that voice is cast aside.

The question is not "Is Poetry Dead?" (again) but "Why are you dead to poetry?"

Poetry is not an export product of suffering or beauty, solidarity or despair, but a domain of freedom shrouded in veils, an unextractable aesthetic ore.

Poetry is a form of lamentation not, to split cares, an expression of lamentation.

Ciudadania poètica i dialèctica negativa

(fragment)

Charles Bernstein

Quan el llenguatge forceja amb allò que és desconegut o reprimat, és més probable que soni estrany que familiar.

Allò que és estrany em resulta força familiar.

La política diu la veritat al poder. La poesia diu la veritat a la veritat.

La poesia és necessàriament plural, els seus fills són adversos els uns pels altres.

La poesia és una part igual de vital tant quan és rebutjada per l'espai públic com quan ocupa l'espai públic. La qüestió no és per què la poesia incòmoda (fent ús d'una expressió de Tonya Foster) no té una veu pública als Estats Units en el present, sinó per què aquesta veu és deixada de banda.

La pregunta no és: "És morta la poesia?" (de nou) sinó "Per què ets mort per a la poesia?"

La poesia no és un producte d'exportació de patiment o bellesa, solidaritat o desesperació, sinó un domini de llibertat cobert de vels, un mineral estètic que no es pot extreure.

La poesia és una forma de lamentació no, per separar preocupacions, una expressió de lamentació.

Aesthetic justice turns an otherworldly eye to family, nation, community, and rationality. Poetry so conceived is of the earth, not of the world. This is how poetry matters in the world.

Aesthetic privilege is a negative market force, an active agent of loss.

Poetry emerges from difficult life *in spite of* as much as a *result of*.

So much depends upon spite.

The promise of a poem, the kind of poetry I want, is that it refuses reality.

La justícia estètica aporta una mirada d'altre món a la família, la nació, la comunitat i la racionalitat. La poesia així concebuda és de la terra, no del món. Així és com la poesia importa en el món.

El privilegi estètic és una força de mercat negativa, un agent actiu de pèrdua.

La poesia emergeix de la vida difícil *malgrat* i en *conseqüència* de a parts iguals.

Hi ha tant que depèn del ressentiment.

La promesa d'un poema, del tipus de poesia que jo vull, és que rebutja la realitat.

Selected poems

Selection: Charles Bernstein

Dear Mr. Fanelli,

I saw your picture
in the 79th street
station. You said
you'd be interested
in any comments I
might have on the
condition of the
station Mr. Fanelli,
there is a lot of
debris in the 79th street
station that makes it
unpleasant to wait in
for more than a few
minutes. The station
could use a paint
job and maybe
new speakers so you
could understand
the delay announcements
that are always being
broadcast. Mr.
Fanelli—there are
a lot of people sleeping
in the 79th street station

& it makes me sad
to think they have no
home to go to. Mr.
Fanelli, do you think
you could find a more
comfortable place for them
to rest? It's pretty noisy
in the subway, especially
all those express trains
hurtling through every
few minutes, anyway when the
trains are in service.
I have to admit, Mr. Fanelli, I
think the 79th street station's
in pretty bad shape
& sometimes at night
as I toss in my bed
I think the world's
not doing too good
either, & I
wonder what's going
to happen, where we're
headed, if we're
headed anywhere, if

Selecció de poemes

Tria: Charles Bernstein / Traducció: Mónica Caldeiro

Estimat Sr. Fanelli,

He vist la seva foto
a l'estació del carrer
79. Va dir
que estaria interessat
en qualsevol comentari
que pogués fer sobre
l'estat de
l'estació Sr. Fanelli,
hi ha molta
runa a l'estació del
carrer 79 que fa
desplaent esperar-hi
allà per més d'alguns
minuts. Podrien
donar-li una mà
de pintura a
l'estació i potser
altaveus nous per
poder entendre
els avisos de retard
que sempre
s'emeten. Sr.
Fanelli—hi ha
molta gent dormint

a l'estació del carrer 79
& m'entristeix
pensar que no tenen
una llar on tornar. Sr.
Fanelli, pensa
que els podria trobar
un lloc més còmode
perquè descansin? És ben fressós
el metro, especialment
tots aquests trens exprés
que es precipiten com llamps cada
pocs minuts, clar que només
quan estan de servei.
He d'admetre, Sr. Fanelli, que
crec que l'estació del carrer 79
està en força mal estat
& de vegades a la nit
mentre dono voltes al llit
penso que el món
tampoc no va massa
bé, & em
pregunto què
passarà, cap a on
ens encaminem, si anem

we even have heads. Mr. Fanelli, do you think if we could just start with the 79th street station & do what we could with that then maybe we could, you know, I guess, move on from there? Mr. Fanelli, when I saw your picture & the sign asking for suggestions I thought, if you really wanted to get to the bottom of what's wrong then maybe it was my job to write to you: Maybe you've never been inside the 79th street station because you're so busy managing the 72nd street & 66th street stations, maybe you don't know the problems we have at 79th—I mean the dirt & frequent delays & the feeling of total misery that pervades the place. Mr. Fanelli, are you reading

this far in the letter or do you get so many letters every day that you don't have time to give each one the close attention it desires? Or am I the only person who's taken up your invitation to get in touch & you just don't have enough experience to know how to respond? I'm sorry I can't get your attention Mr. Fanelli because I really believe if you ask for comments then you ought to be willing to act on them—even if *ought* is too big a word to throw around at this point. Mr. Fanelli I hope you won't think I'm rude if I ask you a personal question. Do you get out of the office much? Do you go to the movies or do you prefer

cap enlloc, si
de cas en tenim cap. Sr.
Fanelli, creu que
podríem començar només
amb l'estació del carrer
79 & fer el que
poguem amb ella
llavors podríem potser,
ja sap, suposo, progressar
a partir d'aquí? Sr.
Fanelli, quan vaig veure la seva
foto & el cartell
demanant recomanacions
vaig pensar, si
realment vostè volia
arribar al fons
del problema llavors
potser era feina meva
escriure-li: Potser
no ha estat mai dins
de l'estació del carrer 79
perquè està massa atafegat
gestionant les estacions
del carrer 72 & del carrer 66,
potser no sap
dels problemes que tenim
a la 79—és a dir la
brutícia & els retards
freqüents & la sensació de
misèria absoluta que
impregna l'indret. Sr.

Fanelli, haurà llegit
fins aquí la carta
o li arriben
tantes cartes cada dia
que no té
temps de donar-li a cadascuna
la merescuda
atenció? O soc jo
l'única persona que ha
acceptat la invitació
de contactar-lo &
és només que no té la suficient
experiència per saber com
respondre? Sento
no comptar amb la seva atenció
Sr. Fanelli perquè realment
penso que si demana
suggeriments llavors hauria
d'estar disposat a actuar
en conseqüència—inclús
si *hauria* és una paraula
massa gran per llençar
en aquest punt.
Sr. Fanelli
espero que no
pensi que soc maleducat
si li faig una
pregunta personal. Surt
molt de l'oficina?
Va al cinema
o prefereix

sports—or maybe quiet evenings at a local restaurant? Do you read much, Mr. Fanelli? I don't mean just Gibbons and like that, but philosophy—have you read much Hanna Arendt or do you prefer a more ideological perspective? I think if I understood where you are coming from, Mr. Fanelli, I could write to you more cogently, more persuasively. Mr. Fanelli, do you get out of the city at all—I mean like up to Bear Mountain or out to Montauk? I mean do you notice how unpleasant the air is in the 79th street station—that we could use some cooling or air-filtering system down there? Mr. Fanelli, do you think it's possible we could get together

and talk about these things in person? There are a few other points I'd like to go over with you if I could get the chance. Things I'd like to talk to you about but that I'd be reluctant to put down on paper. Mr. Fanelli, I haven't been feeling very good lately and I thought meeting with you face to face might change my mood, might put me into a new frame of mind. Maybe we could have lunch? Or maybe after work? Think about it, Mr. Fanelli.

els esports—o potser
les nits tranquil·les a un
restaurant del barri?
Llegeix molt, Sr. Fanelli?
No em refereixo només
a Gibbons i coses
així, sinó filosofia—
ha llegit molt a
Hannah Arendt o
prefereix
una perspectiva
més ideològica?
Crec que si entengués
d'on ve vostè,
Sr. Fanelli, podria
escriure-li sent més convincent,
més persuasiu. Sr.
Fanelli, és que vostè surt alguna
vegada de la ciutat—vull
dir com fins a Bear
Mountain o a
Montauk? És a dir se
n'adona que desagradable
és l'aire a l'estació
del carrer 79—que es
podria utilitzar algun sistema
d'aire condicionat o de
filtració allà sota? Sr.
Fanelli, creu
possible que
ens reunim

i parlem sobre
aquestes coses en
persona? Hi ha
uns pocs punts
que m'agradaria repassar
amb vostè si en tingués
l'oportunitat. Coses
de les quals m'agradaria parlar
amb vostè però que
soc reticent a
deixar per escrit.
Sr. Fanelli, no m'he
sentit molt bé
últimament i he pensat que
trobar-me amb vostè cara
a cara podria canviar
el meu estat d'ànim, podria
donar-me un altre punt
de vista. Potser podríem
dinar junts?
O potser després de la feina?
Pensi-ho, Sr.
Fanelli.

A Defence of Poetry

For Brian McHale

My problem with deploying a term like
nonelen
in these cases is actually similar to
your
critique of the term ideopigical
unamlsing as a too-broad unanuajce
interpretive proacdeure.
You say too much like a steamroller when
we need dental (I;d say jeweller's)
tools.
(I thin youy misinterpret the natuer of
some of the political claims go; not
themaic
interpretationmn of evey
evey detail in every peim
but an oeitnetation towatd a kind of
textual practice
that you prefer to call "nknsesne" but
for *political* purposes I prefer to call
ideological!
, say Hupty Dumpty)
Taht is, nonesene see, msm to reduce a
vareity of fieefernt
prosdodic, thematic and discursive
enactcemnts into a zeroo degree of
sense. What we have is a vareity of
valences. Nin-sene.sense is too binary
andoppostiion, too much oall or nothing
account with ninesense seeming by its

Defensa de la poesia

Per a Brian McHale

El meu problema per utilitzar un terme com
senselet
en aquests casos és en efecte similar a
la seva
cítica del terme ideopòrcic
innerant com un procediment massa lax
interpretiu i desnuciant.
Parla massa com una piconadora quan
necessitem estris
dentals (jo; diria de joier).
(Creu que vostè interpreta erròniament l'essència
d'algunes de les demandes polítiques; no
la interpretació
temaica de caa
caa detall en cada peima
sinó una oestnetació cap a una mena de
pràctica textual
que vostè prefereix anomenar "nknsetnit" però
que per rans *politiques* jo prefereixo anomenar
ideològica!
, digui Hupty Dumpty)
Això és, sense setnit veu, trt de reduir una
vareitat de decrets
prosdòdics, temàtics i discursius
ferfents a un grau zero del
sentit. El que tenim és una vareitat de
valències. El sen-sene.sentit és massa binari
isopoesen, massa otot o ris
ccompta amb nousentit semblant pel seu

very meaning to equal no sense at all. We have perhaps a blurring of sense, which means not relying on conventionally methods of *conveying* sense but which may allow for far greater sense-making than specific forms of discourse that makes no sense at all by virtue of their hyperconventionality (Bush's speeches, classically). Indeed you say that nonsense sheds light on its "antithesis" sense-making: but really the antithesis of these poems you call nonsense is not sense-making itself but perhaps, in some cases, the simulation of sense-making: deficitfulness, manipulation, the media-ization of language, etc. I don't agree with Stewart that "the more extreme the discontinuities... the more nonsensical": I hear sense beginning to made in these instances. The problem though is the definition of sense. What you mean by nonsense is something like a-rational, but rational (and this does back to Blake not to mention the pre-Socratics) DOES NOT EQUAL sense! This relates to the sort of oscillation understood as rhythmic or prosodic, that I discuss in *Artifice*. Crucially, the duck/rabbit example is one of the ambiguity of *aspects* and clearly not a problem of nonsense: there are

mateix significat igual a carent de sentit.
 Tenim poemes un ennuoiament del sentit, el qual
 significa no confiar en mètodes
 convencionalment de *transmetre* sentit però queh potser
 permeen una construcció d'un sentit major que
 formes específiques de fer disucrs que
 no té cap sentit per iruta de la save
 hiperconvencionalitat (els discursos de Bush,
 un càllic. De fet vostè diu
 que el sense sentit vessa ploms en la seva "antítesi"
 sense fer-ho: però talment l'antítesi
 d'aquests poemes que vostè anomena sense sentit no és
 tenir un sentit en si mateix sinó potsr, en alguns
 casos, el simulacre de creació de sentit:
 la falsedat, manipulació, la
 media-ització del llenguatge, etc.
 No coincideixo amb Stewart que "com
 més extremes les discontinuïtats... més
 gran el sentit": escolto el sentit
 començar a formar-se en aquestes oracions.
 El problema però és la definició del
 sentit. El que creus sense sentit és
 que com com i-irracional, però ració (i
 això es remunta a Blake per no mencionar
 els pre-Socràtics) **NO ÉS EL MATEIX**
 que sentit! Això es relaciona amb la mena
 d'oscil·lació etnosa com rítmica o
 prosòdica, que anitza en Artifici.
 Crucialment, l'exemple de l'ànec/conill és una
 de les ambigüitats d'aspectes i clarament
 no un problema de sense sentit: ja ha

two competing, completely sensible, readings, not even any blurring; the issue is context-depednece)otr apsevcyt blindness as Witegenstein Nonesesen is too static. Deosnt't Prdunne even say int e eoem "sense occurs "at the contre-coup:: in the process of oscillatio itself.

b6y the waylines 9-10 are based on an aphorism by Karl Kraus: *the closer we look at a word the greater the distance from which it stares back.*

In a Restless World Like This Is

Not long ago, or maybe I dreamt it
Or made it up, or have suddenly lost
Track of its train in the hocus pocus
Of the dissolving days; no, if I bend
The turn around the corner, come at it
From all three sides at once, or bounce the ball
Against all manner of bleary-eyed fortune
Tellers—well, you can see for yourselves there's
Nothing up my sleeves, or notice even
Rocks occasionally break if enough
Pressure is applied. As far as you go
In one direction, all the further you'll
Have to go on before the way back has
Become totally indivisible.

dues lectures que competeixen, completament sensibles, inclús sense cap ofuscació; la qüestió és la depednència del context)altr apsvet ceguesa com el Sensesetnit de Witegenstein és massa estàtic. No oh diu fins i tot Prdunne a oema "el sentir succeeix "de contra-cop:: en el procés mateix d'oscil·lació.

a6 propòsitleslínies 9-10 es basen en un aforisme de Karl Kraus: *com més de prop mirem una paraula, major és la distància des de la qual ens torna la mirada.*

En un món febril com aquest

No fa molt, o potser ho vaig somiar
O inventar, o de sobte he perdut
El fil del seu rastre a l'hocus pocus
Dels dies que es dissolen; no, si faig
La volta a la cantonada, arribo
Dels tres costats alhora, o faig botar la pilota
Contra tota classe d'endevins d'ulls
Endormiscats— I bé, poden veure per vostès mateixos
Que no tinc res a les mànigues, o adonar-se que fins i tot
Les roques es trenquen de tant en tant si se'ls
Aplica la pressió suficient. Com més lluny vagis
en una direcció, més lluny
Hauràs d'anar abans que el camí de tornada
S'hagi tornat totalment indivisible.

Castor Oil

For Emma

I went looking for my soul
In the song of a minor bird
But I could not find it there
Only the shadow of my thinking
The slow sea slaps slow water
On the ever farther shore
And myself pulled under
In the uneven humming
Of the still wavering warps
Tuneless, I wander, sundered
In lent blends of remote display
Until the bottom bottoms
In song-drenched light, cradled fold

every lake has a house
& every house has a stove
& every stove has a pot
& every pot has a lid
& every lid has a handle
& every handle has a stem
& every stem has an edge
& every edge has a lining
& every lining has a margin
& every margin has a slit
& every slit has a slope
& every slope has a sum
& every sum has a factor

Oli de ricí

Per a Emma

Sortí a cercar la meva ànima
A la cançó d'un ocell menor
Però no vaig poder trobar-la allà
Només l'ombra del meu pensament
El mar lent bat la lenta aigua
Sobre la riba sempre més llunyana
I jo mateix enfonsat
En el brunzit inconsistent
De les encara vacil·lants corbes
Dissonant, vago, esquinçat
En les prestades barreges d'un monitor remot
Fins que el fons toqui terra
Sobre una llum inundada de cançó, plec bressolat

tot llac té una casa
& tota casa té una cuina
& tota cuina té una olla
& tota olla té una tapa
& tota tapa té un pom
& tot pom té un eix
& tot eix té una vora
& tota vora té un embolcall
& tot embolcall té un marge
& tot marge té una escletxa
& tota escletxa té una pendent
& tota pendent té un resultat
& tot resultat té un factor

& every factor has a face
& every face has a thought
& every thought has a trap
& every trap has a door
& every door has a frame
& every frame has a roof
& every roof has a house
& every house has a lake

Loneliness in Linden

after Wallace Stevens

The fear and the hum are one.
Monuments of show gumming the works
Until the weather grows tired of the people
And the people grow tired of the dance.
Jamais, jamais, jamais, again.
The measure of the town against a dampening sky
Cobbling together six million tunes
Into more than the tones tattoo
Or their scrambled mosaic forecloses.
And if the fume and the hope
Are one? My monkey, from '49
Steps as silent as those songs
Along the cratered dark
Where Jews do Jewish things
No one pretends to understand
Or are they pilgrims on this night
When the fear and the hum are one?

& tot factor té un rostre
& tot rostre té un pensament
& tot pensament té una trampa
& tota trampa té una porta
& tota porta té un marc
& tot marc té una teulada
& tota teulada té una casa
& tota casa té un llac

Solitud a Linden

a partir de Wallace Stevens

La por i la taral·la són una.
Monuments de l'espectacle enganxen les obres
Fins que el temps es cansa de la gent
I la gent es cansa de la dansa.
Jamais, jamais, jamais, altra vegada.
La mida de la ciutat contra el cel humit
Improvisa sis milions de tonades
En més que els tons tatuen
O els seus mosaics revolts executen.
I si l'enuig i l'esperança
Són una? El meu mico, del 49,
Petja tan silenciós com aquelles cançons
Travessant l'obscuritat de cràters
On els jueus fan coses de jueus
Que ningú fa veure que entén
O són pelegrins en aquesta nit
Que la por i la taral·la són una?

Chimera

At dusk I found it silent there
And sudden caught it in my hand
It squeaked and hollered with despair
But I was young of ruthless mind.
I scooped and cupped it in my palm
So it would no more come to harm
Yet quick I knew to let it go
It was not mine to have nor hold.
E'er since that day I've gathered twine
To knot and glue unto a rime
Resigned that tunes will never bind
Shimmering shadows tossed in time.

The Lie of Art

I don't want innovative art.	I don't want boring art.
I don't want experimental art.	I don't want mediocre art.
I don't want conceptual art.	I don't want political art.
I don't want abstract art.	I don't want empty art.
I don't want figurative art.	I don't want baroque art.
I don't want original art.	I don't want mannered art.
I don't want formal art.	I don't want minimal art.
I don't want emotional art.	I don't want plain art.
I don't want nostalgic art.	I don't want vernacular art.
I don't want sentimental art.	I don't want artificial art.
I don't want complacent art.	I don't want pretentious art.
I don't want erotic art.	I don't want idea art.

Quimera

Al crepuscle la vaig trobar en silenci
I de sobte la vaig atrapar amb la mà
Xisclava i cridava desesperada
Però jo era jove i implacable de ment.
Vaig fer-li cullera i després tassa amb el palmell
Per tal que ja no vingués a fer mal
Però aviat vaig saber deixar-la anar
Jo no havia de tenir-la o guardar-la.
Des de llavors he recol·lectat cordills
Per encordar i enganxar en rimes
Assumint que les cançons mai lliguen
ombres espurnejants llençades al temps.

La mentida de l'art

No vull art innovador.

No vull art experimental.

No vull art conceptual.

No vull art abstracte.

No vull art figuratiu.

No vull art original.

No vull art formal.

No vull art emocional.

No vull art nostàlgic.

No vull art sentimental.

No vull art autocomplaent.

No vull art eròtic.

No vull art avorrit.

No vull art mediocre.

No vull art polític.

No vull art buit.

No vull art barroch.

No vull art afectat.

No vull art minimalista.

No vull art simple.

No vull art vernacle.

No vull art artificial.

No vull art pretensió.

No vull art d'idees.

I don't want thing art.
I don't want naturalistic art.
I don't want rhetorical art.
I don't want dull art.
I don't want rhapsodic art.
I don't want rigid art.
I don't want informal art.
I don't want celebratory art.
I don't want cerebral art.
I don't want formulaic art.
I don't want sardonic art.
I don't want sadistic art.
I don't want masochistic art.
I don't want trendy art.
I don't want adolescent art.
I don't want senescent art.
I don't want grumpy art.
I don't want happy art.
I don't want severe art.
I don't want demanding art.
I don't want tempestuous art.
I don't want incendiary art.
I don't want commercial art.
I don't want moralizing art.
I don't want transgressive art.
I don't want violent art.
I don't want exemplary art.
I don't want uplifting art.
I don't want degrading art.
I don't want melancholy art.
I don't want chaotic art.

I don't want provocative art.
I don't want self-satisfied art.
I don't want nurturing art.
I don't want genuine art.
I don't want derivative art.
I don't want religious art.
I don't want authentic art.
I don't want sincere art.
I don't want sacred art.
I don't want profane art.
I don't want mystical art.
I don't want voyeuristic art.
I don't want traditional art.
I don't want expectable art.
I don't want hopeful art.
I don't want irreverent art.
I don't want process art.
I don't want static art.
I don't want urban art.
I don't want pure art.
I don't want ideological art.
I don't want spontaneous art.
I don't want pious art.
I don't want comprehensible art.
I don't want enigmatic art.
I don't want epic art.
I don't want lyric art.
I don't want familiar art.
I don't want alien art.
I don't want human art.

No vull art de coses.
No vull art naturalista.
No vull art retòric.
No vull art sonso.
No vull art rapsòdic.
No vull art rígid.
No vull art informal.
No vull art de celebració.
No vull art cerebral.
No vull art formulista.
No vull art sardònic.
No vull art sàdic.
No vull art masoquista.
No vull art de moda.
No vull art adolescent.
No vull art envellit.
No vull art rondinaire.
No vull art feliç.
No vull art sever.
No vull art exigent.
No vull art tempestuós.
No vull art incendiari.
No vull art comercial.
No vull art moralitzant.
No vull art transgressor.
No vull art violent.
No vull art exemplar.
No vull art inspirador.
No vull art degradant.
No vull art melancòlic.
No vull art caòtic.

No vull art provocador.
No vull art ufanós.
No vull art nutritiu.
No vull art genuí.
No vull art derivatiu.
No vull art religiós.
No vull art autèntic.
No vull art sincer.
No vull art sagrat.
No vull art profà.
No vull art místic.
No vull art escopofflic.
No vull art tradicional.
No vull art previsible.
No vull art esperançador.
No vull art irreverent.
No vull art processal.
No vull art estàtic.
No vull art urbà.
No vull art pur.
No vull art ideològic.
No vull art espontani.
No vull art piadós.
No vull art comprensible.
No vull art enigmàtic.
No vull art èpic.
No vull art líric.
No vull art familiar.
No vull art alienígena.
No vull art humà.

All the Whiskey in Heaven

Not for all the whiskey in heaven
Not for all the flies in Vermont
Not for all the tears in the basement
Not for a million trips to Mars
Not if you paid me in diamonds
Not if you paid me in pearls
Not if you gave me your pinky ring
Not if you gave me your curls
Not for all the fire in hell
Not for all the blue in the sky
Not for an empire of my own
Not even for peace of mind
No, never, I'll never stop loving you
Not till my heart beats its last
And even then in my words and my songs
I will love you all over again

Tot el whisky del cel

Ni per tot el whisky del cel
Ni per totes les mosques de Vermont
Ni per totes les llàgrimes del soterrani
Ni per un milió de viatges a Mart
Ni encara que em paguessis amb diamants
Ni encara que em paguessis amb perles
Ni encara que em donessis l'anell del menovell
Ni encara que em donessis els teus rínxols
Ni per tot el foc de l'infern
Ni per tot el blau del cel
Ni per un imperi per a mi sol
Ni tan sols per la pau mental
No, mai, mai deixaré d'estimar-te
No fins l'últim batec del meu cor
I fins i tot llavors en les meves paraules i cançons
Tornaré a estimar-te de nou

Aquesta selecció de poemes
de Charles Bernstein
es publica el 21 d'octubre de 2019
amb motiu del recital del poeta
dins el cicle Dilluns de poesia
a l'Arts Santa Mònica, Barcelona.

Charles Bernstein. Bibliografia escollida.

- Near/Miss*. Chicago: University of Chicago Press, 2018.
- Recalculating*. Chicago: University of Chicago Press, 2013.
- All the Whiskey in Heaven: Selected Poems*. Nova York: Farrar, Straus and Giroux, 2010.
- Attack of the Difficult Poems: Essays and Inventions*. Chicago: University of Chicago Press, 2011.
- Girly Man*. Chicago: University of Chicago Press, 2006.
- Shadowtime* (llibret per a una òpera amb música de Brian Ferneyhough). Los Angeles: Geen Integer, 2005.
- A Conversation with David Antin*. Nova York: Granary Books, 2002.
- With Strings*. Chicago: University of Chicago Press, 2001.
- Republics of Reality*. Los Angeles: Sun & Moon Press, 2000.
- My Way: Speeches and Poems*. Chicago: University of Chicago Press, 1999.
- Dark City*. Los Angeles: Sun & Moon Press, 1994.
- A Poetics*. Cambridge: Harvard University Press, 1992.
- Rough Trades*. Los Angeles: Sun & Moon Press, 1991.
- The Sophist*. Los Angeles: Sun & Moon Press, 1987.
- Content's Dream: Essays 1975-1984*. Los Angeles: Sun & Moon Press, 1986.
- Islets/Irritations*. Nova York: Jordan Davies, 1983.
- Controlling Interests*. Nova York: Roof Books, 1980.
- L E G E N D*, amb Bruce Andrews, Steve McCaffery, Ron Silliman, Ray DiPalma. Nova York: L=A=N=G=U=A=G=E/Segue, 1980.
- Poetic Justice*. Baltimore: Pod Books, 1979.
- Shade*. College Park, MD: Sun & Moon Press, 1978.
- Parsing*. Nova York: Asylum's Press, 1976.
- Asylums*. Nova York: Asylum's Press, 1975.

Dilluns de poesia a l'Arts Santa Mònica 2019
Totes les sessions tindran lloc a l'Arts Santa Mònica
els dilluns a les 19 h.

Arts Santa Mònica

Centre de la creativitat

La Rambla 7

08002 Barcelona

T 935 671 110

artssantamonica.gencat.cat

Entrada lliure

Mitjà col·laborador:

NÚVOL

Amb la col·laboració de:

AELC
ASSOCIACIÓ D'ESCRITORS
EN LLINGÜA CATALANA

Organització:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Institució
de les Lletres
Catalanes

SANTAMÒNICA